

ES PEDRIS LLARG

Núm. 60
Juny
2002

Revista Municipal d'Informació i Cultura

BEGUR/ESCLANYÀ

**Remodelació del
carrer de Sant Antoni**

Revista Municipal
d'Informació i Cultura

Núm. 60
Juny 2002

Edició:

Ajuntament de Begur

Redacció:

Arxiu Històric Municipal
Bonaventura Carreras, 11
17255 Begur
Telèfon: 972 62 43 05
E-mail: llcosta@teleline.es
www.begur.org

Col·laboració:

Diputació de Girona

Serveis gràfics:

Imatge i Lletra, s.l.

Impressió:

Impremta Palé, SAL
Clavé, 35 - Palafrugell

Dipòsit legal:

Gi - 802 - 1987

Els conceptes i les opinions sostinguts en els articles signats que apareixen en **ES PEDRÍS LLARG** no representen necessàriament l'opinió d'aquesta revista.

Recordem que les pàgines d'**ES PEDRÍS LLARG** són obertes a tothom. Qualsevol persona que vulgui emetre llur opinió o col·laborar en la revista ha de lliurar els originals a la Redacció, fent-hi constar les seves dades personals i el seu telèfon, sense que això suposi cap compromís de publicació dels articles que no s'hagin sol·licitat expressament.

Alcaldia

MILLORES AL MUNICIPI PENSANT EN EL FUTUR

Sempre he cregut que l'acció de govern, a part de resoldre els problemes que es plantegen en el dia a dia, ha d'actuar pensant en el futur, evitant prendre decisions que puguin condicionar actuacions posteriors. Aquest argument explicaria la decisió municipal de fer l'aparcament soterrat a la plaça Forgas (és clar que o es feia ara o no s'hagués portat a terme mai), o el fet de renunciar a aixecar el casal dels joves a l'antic esquaix (l'obra hauria hipotecat el futur d'aquesta zona d'equipaments, on el primer pas serà la construcció d'un aparcament semisoterrat).

En aquest moment s'estan portant a terme dues obres que, juntament amb el projecte del parc de l'Arbreda (que s'iniciarà el proper mes d'octubre), són d'una importància cabdal per al municipi: la primera és la remodelació de la plaça Forgas, que a part d'una nova zona de vianants es convertirà en el principal mirador de Begur; la segona, la rotonda a l'entrada del poble, que permetrà la regulació del trànsit i alhora disposar d'un camí de vianants a través d'una zona arbrada fins al cementiri.

Durant el mes d'octubre s'iniciaran les obres del parc de l'Arbreda, un espai de 20.000 metres quadrats amb un

edifici de serveis que servirà també com a local per al jovent. Aquest equipament està previst que s'inauguri la primavera del 2004, i estic convençut que serà un referent a la comarca i un al·licient més per visitar Begur, a banda d'un nou espai d'esbarjo de gran qualitat per a tots els begurencs. Tot això, juntament amb l'aparcament semisoterrat i la zona d'equipaments a les antigues pistes de tennis de la Font de Baix, amb una connexió més accessible al nucli del municipi, constitueix l'aposta de futur de l'actual equip de govern.

Salut tinguem tots els begurencs per veure el més aviat possible realitzada aquesta ambiciosa aposta.

Sé que aquestes reformes estan causant molèsties als vilatans, i perjudicis en alguns comerços, però estic convençut que finalment tots en sortirem beneficiats. A tots els begurencs us desitjo una bona festa major, que tingueu un bon estiu i que la temporada turística sigui profitosa, i també espero que tots aquells que ens visitin tinguin una agradable estada.

CARLES ARNAU i FERRER
L'alcalde

Extracte d'acords

Comissió de Govern 26/02/02

- Es contracta l'empresa Construccions Francesc Lofra Batlle per a l'execució de les obres de reforma i rehabilitació de la tanca del camp de futbol pel preu de 24.049 €.

Comissió de Govern 5/02/02

- Es contracta l'empresa Servià Cantó per a la pavimentació de la urbanització La Coma de Sa Riera (30.031 €).

Comissió de Govern 12/03/02

- Es contracta l'empresa Servià Cantó per a la pavimentació del carrer Creu d'en Ralló (13.031 €).

Comissió de Govern 19/03/02

- Es contracta l'empresa Rubau-Tarrés, SA per a la pavimentació del carrer d'entrada de la urbanització d'Es Valls (8.542 €).
- S'adjudica per procediment negociat a l'empresa Servià Cantó, SA -en ser l'oferta econòmica més avantatjosa- l'obra de pavimentació parcial de la urbanització Casa de Campo (45.354 €).
- Es contracta l'empresa ICC Broadcast per al subministrament de progra-

mes d'automatització per a l'emissora municipal (2.050 €).

Comissió de Govern 23/04/02

- S'aprova el conveni amb l'empresa Gestió i Serveis Socioculturals per a la prestació durant la temporada d'estiu del Casalet i Casal d'Estiu.

Comissió de Govern 30/04/02

- S'acorda contractar el subministrament de 10 escuts de Begur Iluminosos a l'Empresa Comercial 54 per un import de 5.020 €.

Ple 30/04/02

- S'aprova per majoria adjudicar el concurs públic convocat per a la concessió dels serveis de recollida i trans-

ports de deixalles, neteja viària i de platges a l'empresa COPCISA.

- S'acorda per majoria l'aprovació inicial de la revisió del Pla General Municipal d'Ordenació. S'obre un període d'informació pública per un termini d'un mes per a la presentació de les al·legacions que es considerin pertinents.

Comissió de Govern 7/05/02

- Es contracta l'empresa Enllumenats Costa Brava, SL per a la reforma de l'enllumenat públic del carrer Riera de Sa Riera (1.532 €).
- S'acorda contractar a l'empresa Recuforest els treballs de neteja de zones verdes de la urbanització Residencial Begur, pel preu de 14.546 €.

ATENCIÓ AL PÚBLIC DE L'ALCALDIA I REGIDORIES

Alcaldia: **Carles Arnau**. Governació / Hisenda / Comerç
De dilluns a divendres, matins de 9 a 2.

1r tinent d'alcalde: **Joan Català**. Urbanisme / Obres i Serveis
Matins: De dilluns a dijous, de 10 a 1
Dissabtes, de 11 a 1
Tardes: Dimarts, de 6 a 8
Dimecres, de 6 a 8 (Esclanyà)

2n tinent d'alcalde: **Francisco Vadillo**. Esports / Festes / Ràdio / Cinema
Dimarts tarda, de 6 a 8

3r tinent d'alcalde: **Neus Artiga**. Sanitat / Gent Gran / Activitats Casino
Dilluns matí, d'11 a 1

Regidoria de Serveis Socials i Consell Municipal d'Esclanyà:
Montserrat Corredor
Dimarts tarda, de 7 a 8
Dijous tarda, de 2/4 de 4 a 5 (Esclanyà)

Regidoria de Turisme, Cultura i Joventut: **Gemma Amiel**
Concertar prèviament hora al tel.: 972 62 45 20 (oficina de turisme)

Regidoria d'Ensenyament: **Rosa Pérez**
Dissabte matí, de 10 a 12
(Visites concertades)

Regidoria de Medi Ambient i Platges: **Joan Garcia**
Dilluns matí, de 12 a 1

Regidoria d'Activitats d'Esclanyà: **Maria D. Torrent**
Dijous tarda, de 5 a 7 (Esclanyà)

Nota: Es recomana concertar l'hora de visita amb antelació.

Seguretat

POLICIA LOCAL 972 62 42 00
972 62 34 78

MOSSOS D'ESQUADRA 088

INFORMACIÓ GENERAL 112
(Àmbit tot Catalunya)

Biblioteca Municipal "Salvador Raurich"

Durant el curs escolar la biblioteca organitza un seguit d'activitats per fomentar la lectura i el coneixement de l'espai «biblioteca» per part dels més petits i a la vegada donar a conèixer el material del qual disposa: revistes, vídeos, CD, llibres de coneixement, còmics, contes...

Aquest any hem repetit l'Hora del Conte, amb una periodicitat quinzenal, i ha estat tot un èxit. Cal agrair a l'escola Dr. Arruga i a la llar infantil Ses Falgues la difusió que han fet de la nostra activitat.

Per Nadal ens divertíem fent l'estrella per a l'arbre i una felicitació per als pares.

El VD també té el seu lloc a la biblioteca.

Hem participat activament en la Setmana del Llibre Infantil i Juvenil a les comarques de Girona en tres exposicions:

- 40 anys de Cavall Fort
- Tant a Tans
- Seleccions (els elegits millors llibres en català l'any 2000 pel públic infantil i juvenil)

La biblioteca ha complert un any més i l'escola de música Sagrario Martín ens ha ofert la seva cantada per Sant Jordi.

Totes aquestes activitats i la feina del dia a dia la podem fer gràcies a la col·laboració de tots aquells que veniu a la biblioteca i als que fomenteu que

els vostres fills i vosaltres mateixos gaudiu d'aquest espai.

L'escola Dr. Arruga ve a mirar les exposicions de llibres.

Tenim bona estrella. Activitat de Nadal.

L'Hora del Conte.

Registre civil

Naixements en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'01-01-2002 i el 31-03-2002

Data	Nounat/da	Fill/a de:	
04/01/2002	Andrea RAMÍREZ i SANCHEZ	Francisco RAMÍREZ BARBA	Irene SÁNCHEZ SÁNCHEZ
05/01/2002	Paulina Aldana MUNÍVEZ i CASTRO	Mauricio Adrián MUNÍVEZ	Gladys Natalia CASTRO
24/01/2002	Júlia SALVADO i BRIAS	Josep SALVADO SAIS	Anna Maria BRIAS ESTEVE
30/01/2002	Pol ANDREU i GUTIERREZ	Enric ANDREU DOMÍNGUEZ	María José GUTIÉRREZ JARÉN
23/03/2002	Angus James RUSSELL i GRUNDON	Alan RUSSELL	Louisa Stephanie GRUNDON
27/03/2002	Joana FIGUERAS i SAIS	Joan FIGUERAS PABÓN	ELENA SAIS LORENTE
29/03/2002	Pau MEDINA i PUJOL	Alexis MEDINA HERRERA	Elena PUJOL I MONTERDE

Defuncions i enterraments en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'01-01-2002 i el 31-03-2002

Nom	Data	Municipi de l'òbit
Enrique LOZANO CONDE	28-01-2002	BEGUR
Gabriel DELGADO MARTÍNEZ	29-01-2002	GIRONA
Maria PÉREZ DE LA CRUZ	06-03-2002	PALAMOS
Presentación RODRÍGUEZ CONEJO	08-03-2002	BEGUR
Francisca MORILLAS GALVEZ	23-03-2002	PALAMOS

Casaments celebrats en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'01-01-2002 i el 31-03-2002

Nom del nuvi	Nom de la núvia	Data celebració casament
Alberto GOU MAYOL	Raquel CHECA HERNÁNDEZ	02/02/2002
Andrés BERMUDO PADILLA	Marta CARBONELL ROVIRA	23/02/2002
Miguel ALCARAZ CATALÁN	Mireia GIMÉNEZ TARRUELLA	24/02/2002
José Luis GONZÁLEZ BRUNAT	María Mercedes CASALS SOLÉ	09/03/2002
Ramon MARÍN COBOS	María Eugènia CARRERAS SOLER	23/03/2002

La Costa Brava, un plató per al cinema

El passat dia 11 de maig es va presentar el llibre *La Costa Brava, un plató per al cinema*, de Lluís Molinas, a la sala de plens de l'Ajuntament de Begur. La presentació del llibre va anar a càrrec del fotògraf Josep Carreras i l'historiador i arxiver Lluís Costa.

L'obra de Lluís Molinas fa un recorregut per totes les pel·lícules rodades a la Costa Brava des dels anys 30 fins als anys 80. El llibre està estructurat en capítols segons les dècades i ens aporta una doble visió: la vessant cinematogràfica i artística i la vessant històrica, ja que cada capítol s'enceta amb una referència al context social, polític i econòmic de l'època. A més a més, el llibre està amenitzat amb tot un seguit de divertides anècdotes. Cal destacar que va ser durant els anys 50 i 60, durant l'auge del turisme, que es rodaren un major nombre de pel·lícules.

Begur també va ser, durant aquella època, l'escenari de diversos llargmetratges. *La furia del mar*, de Víctor

McLaglen, es va filmar l'any 1958 i conté escenes rodades a l'ermita de Sant Ramon de les quals ens han deixat testimoni les fotografies de Josep Carreras. Però fou la pel·lícula de

deixat constància del rodatge d'aquesta pel·lícula i de la presència de la seva gran estrella, Liz Taylor.

La Costa Brava, un plató per al cinema posseïx, doncs, un interessant va-

Foto: Carreras

Mankiewicz De repente, el último verano la que va incidir especialment en la vida de Begur, tant per l'enrenou que va crear com per la publicitat que va donar a la vila. Josep Carreras ens ha

lor sociològic, ja que exposa la relació entre el cinema i els canvis històrics que es produïren a la Costa Brava arran del naixement i la incidència del turisme.

Història de Begur de Salvador Raurich

Salvador Raurich va escriure, a començament dels anys quaranta, una *Història de Begur* l'original de la qual resta en possessió de la família Fullola-Pericot. Vist l'interès històric que tenia aquesta obra, i gràcies a la generositat de l'esmentada família, l'Arxiu Històric n'ha fet una reproducció en làser i ha procedit a la seva enquadernació. Així doncs, aquesta interessant i original història de la

nostra vila resta a disposició de qualsevol begurenc que estigui interessat a consultar-la.

Es tracta d'un manuscrit inèdit, d'una gran importància historiogràfica, compost per set volums, una cronologia i una "Història del convent de Santa Reparada". Salvador Raurich ens ofereix un gran diversitat de temes, que van des de la vessant més històrica fins a la més anecdòtica: l'origen del

castell, les torres de defensa, els tipus de pesca, curiositats topogràfiques, referències astronòmiques, costums de l'època, etc.

Malgrat que està redactada des d'un punt de vista costumista i localista, pot considerar-se una eina molt valuosa per aprofundir en la història del nostre municipi. Fins i tot, atesa la seva significació, no es descarta fer-ne una edició crítica en el futur.

Sopar internacional

A final d'hivern es va celebrar un solemne sopar al Parador d'Aiguablava amb l'assistència d'importants personalitats del món polític europeu. A la imatge, l'alcalde de Begur, Carles Arnau, entre l'alcaidessa de Girona, Anna Pagans, i la ministra de Ciència i Tecnologia del govern espanyol, Anna Birulés, flanquejades pels ministres de Portugal, a l'esquerra, i de Bèlgica, a la dreta.

Revisió del Pla General Municipal d'Ordenació de Begur

Justificació i oportunitat de la revisió del Pla General d'Ordenació de Begur

• El Pla General d'Ordenació urbana de Begur vigent, aprovat l'any 1989, va ser conseqüència de l'anul·lació del Pla General aprovat l'any 1982, en virtut de sentència del Tribunal Suprem de 17 de març de 1987. Aquest fet va precipitar la redacció d'una revisió, sense haver fet la revisió del Programa d'Actuació d'aquell Pla General de 1982.

• Després de més de 12 anys de vigència del pla, cal dir que alguns objectius s'han complert, però d'altres no. En part, sobretot per les dificultats de gestió en sectors de sòls urbans no consolidats, on resulta impossible portar a terme la distribució equitativa. Per contra, cal assenyalar que algunes urbanitzacions han anat acabant la seva execució de manera satisfactòria.

• La present revisió s'adapta a les determinacions següents:

- La *Llei del sòl 6/1998 de 13 d'abril*, que determinava un règim transitori, i obligatòriament l'adaptació dels plans generals anteriors.

- La *Llei d'Urbanisme de Catalunya, 2/ 2002 de 14 de març*, de recent aprovació. Aquesta revisió s'entén referida, sense necessitat de nova adaptació, a aquesta Llei, quan entri en vigor.

- Introducció dels nous criteris que en matèria de sostenibilitat s'han incorporat ja de forma plena a l'urbanisme, amb la seva corresponent regulació.

Els objectius de la revisió

De tipus tècnic i administratiu

• Transcriure el PGMO sobre la nova cartografia digital disponible.

• Refondre en un únic document el planejament derivat aprovat.

• Adaptar els continguts del planejament vigent a les determinacions de la Ley del Suelo i Valoraciones (Llei 6/98) i la Llei d'Urbanisme de Catalunya de 2002.

De simplificació de la gestió urbanística

• Fer operatiu el desplegament dels diferents PERI i UA en sòl urbà.

• Incorporar al PGMO vigent els ajusts interpretatius que resultin de la seva transcripció sobre una nova cartografia digital, de major precisió i detall.

• Corregir petits errors materials de qualificació o classificació urbanística.

De model urbà i territorial

• Desplegar mesures de protecció en punts sensibles pel que fa a la configuració morfològica, paisatgística i ambiental del terme municipal (parc urbà de Sa Roda, ampliació del Parc de l'Arbreda, preservació del turó del Mas Pinc, de la vessant del Puig Rodó cap als penya-segats i ordenar el parc urbà de la vessant del marge dret de Sa Tuna).

• Ajustar les reserves de sòl destinades a espais lliures i dotacions per a equipaments.

• Incorporar reserves d'aparcament com a clau específica dintre del sistema general viari, en superfície i/o en subsòl.

• Regenerar els límits entre els sòls urbans i els protegits del procés urbanitzador, i entre els sòls edificables i els espais urbans lliures, i en general introduir mecanismes de sostenibilitat.

• Posar en valor i protegir específicament cadascun dels sòls del terme municipal no aptes per a la urbanització i no subjectes a transformació, i comprovar els nivells de protecció actualment previstos, per adequar-los a la legislació vigent.

• Garantir l'obertura de la vialitat per tal de completar el traçat d'una xarxa viària d'evacuació en cas d'incendis entre els diversos sectors i unitats d'actuació, que en aquest moment no tenen continuïtat.

Regidoria d'Urbanisme

Millores al municipi

Arranjament del camí de ronda que comunica el Port d'Esclanyà amb Aiguablava.

Campanya gastronòmica del peix de roca

L'alcalde de Begur a la Fonda Caner el dia de la presentació.

Foto: A. Tàpies

El passat dia 11 d'abril es va presentar la sisena Campanya Gastronòmica del Peix de Roca, que dura del 13 d'abril fins al 12 de juny.

L'acte va tenir lloc a la sala de plens de l'Ajuntament i va comptar amb la presència del promotor gastronòmic andorrà Joan Berenguer.

Aquesta campanya, que s'ha anat consolidant any rere any, convida a tastar les delícies que ens ofereix el nostre litoral i és una mostra de l'oferta turística del municipi de Begur.

Els establiments que participen en la sisena campanya gastronòmica del Peix de Roca són: Els Patis de Begur, Fonda Caner, La Cardina, Aiguablava, Parador d'Aiguablava, Es Furió, Sa Rascassa, Mas Comangau, Costa Brava, Can Maurici-Es Castell, Hotel Aiguablava, Hotel Sa Punta, Hostal Sa Tuna.

A continuació reproduïm el text de Joan Berenguer que il·lustra el fulletó promocional d'aquesta campanya gastronòmica.

Costes de Llevant, platges de Lloret, peix de roca de Begur!

Cal deixar les coses al seu lloc. Begur és un poble de mar, que viu de cara al mar i fins avui ha viscut del mar. Enrere han quedat en el temps el corall, el suro i la vinya, però la gran riquesa del peix segueix.

El peix de roca és el peix de carn dura, sovint amb força espina i que no es desfà en coure's. Per tradició, els cuiners begurencs saben molt bé les virtuts de cadascuna de les espècies i com cuinar-les, i això he tingut la sort de comprovar-ho assistint tots aquests anys a les diferents edicions de la Campanya Gastronòmica. De peixos n'hi ha de molta varietat, i cadascun d'ells té la forma de preparació i elaboració que li correspon. La capacitat del cuiner de trobar la millor combinació per a cada tipus de peix i

la tradició culinària d'aquesta zona fan que de cadascuna de les espècies se'n derivi el millor resultat al plat.

La molla de roca, el millor peix de roca per menjar fregit; el nero, de carn ferma i delicada flaire; el déntol, l'amo i senyors dels roquers; el roger de roca, que els grecs consideren peix sagrat i es recomana pescar-lo, torrar-lo i menjar-lo; la julivia, amb la seva característica aroma de marisc; el corball, de carn blanca semblant al llobarro però més compacte; la càntera per fer a la brasa o amb suquet...

Tantes i tantes espècies que constituiran la base dels menús que es presenten en aquestes sisenes jornades del peix de roca i que, un cop més, degudament interpretades pels

cuiners locals, donaran el just nivell d'una gastronomia begurenc, basada en la cuina popular marinera de sempre i de tradició molt antiga, com ho són totes aquelles que s'han fet en països de gran barreja secular d'hommes i cultures europees, cuines obertes al món d'avui, a la creativitat i a la imaginació ben controlada i ponderada, pròpies de les gents empordaneses.

Un cop més Begur ens convida a provar el millor de la seva cuina de peix de roca, i enguany tinc la sort d'introduir-vos en aquest món de sabors i sensacions mediterrànies.

Amb el permís dels cuiners, si-gueu, doncs, benvinguts a taula!

JOAN BERENGUER

Aurum et argentum non est mihi

L'economia sense diners. Quan l'home primitiu s'ho feia tot, els diners encara no feien falta, però quan van anar sorgint els oficis, llavors la necessitat dels diners es va fer sentir. Primer, el problema es va resoldre amb l'intercanvi de productes. Un segon pas fou que un mateix producte va servir per a tots els intercanvis, i aquest producte va ser el bestiar, principalment les ovelles, que llavors eren d'utilitat general. En llatí, del bestiar se'n diu *pecus*, i d'aquí vénen algunes paraules relacionades amb els diners, com pecuni, economia pecuniària, etc. És clar que les ovelles no anaven pas bé del tot. Les ovelles es moren, se n'ha de tenir cura i s'han d'alimentar, no és fàcil portar-les d'un lloc a l'altre i no se les pot tallar a trossos.

Els diners d'or i argent. Amb el pas del temps, això també es va anar perfeccionant. Aviat es van descobrir els metalls, amb un aspecte nou i brillant que fascinava aquella gent. Sobretot l'or, que fou el primer metall que va conèixer l'home, amb el seu color groc tan bonic i brillant i que no es tornava negre (no es rovellava) ni amb la humitat ni amb el temps. L'or aviat es va fer servir per a comprar i vendre i fou

el primer diner veritable. No hi havia monedes i hom feia servir trossos del metall. Això tenia, però, dos inconvenients: primer, s'havia de pesar, i segon, hom desconeixia la seva qualitat. El pes es podia saber fent servir unes balances, però conèixer la puresa de l'or no tenia remei i s'havia d'estar a la confiança del comprador. Aquests dos inconvenients es van resoldre amb la intervenció dels poders públics, que van aprofitar l'oportunitat per mostrar-se necessaris a la població (com sempre).

Foren els feudals primitius, les ciutats-estat, el poder de Roma, etc. fins arribar als nostres dies, amb les nacions-estat. En cada cas, hom va establir la moneda oficial, que van "batejar" amb un nom que la distingís de la dels altres Estats. Així, trobem les lliures esterlines a Anglaterra, els francs a França i a Suïssa, els marcs a Alemanya i d'altres, etc.

Tot seguit, els poders públics van fundar llurs cases de la moneda, també anomenades seques. Eren establiments que fonien i refinaven l'or i on es fabricaven les monedes de cada país. En fondre i refinar l'or, el deixaven amb la puresa que s'establia per llei. L'Estat

garantia la puresa de l'or de les seves monedes i la gent ho sabia per la figura que s'hi encunyava. Així quedava resolt el principal problema i tothom acceptava aquelles monedes prenent-les per llur contingut en or. Quedava, doncs, el problema del pes, que es va resoldre fabricant totes les monedes iguals i del mateix pes, i portant el valor en lliures, francs, marcs o pessetes, segons el país on eren encunyades. Llavors, una llei deia, per exemple: "Les monedes de 5 escuts pesen 10 grams d'or del 93%".

Les compres i les vendes ja es feien en escuts, i la gent s'oblidava del pes de les monedes i de la puresa del seu metall, ja que estava a la confiança dels poders públics. Tanmateix, d'aquesta manera quedava fixat el preu oficial de l'or en escuts (en l'exemple, 5 escuts els 10 grams), la qual cosa portà alguns problemes. És clar que els espanyols de sempre se'n van pensar una: retallar o llimar les monedes per quedar-se una mica de l'or que portaven. La reacció fou fer les monedes amb un perfil dentat i així tothom s'adonava si aquella moneda havia estat retallada.

Les seques acceptaven sense limitacions l'or que els portaven els ciutadans

dans (també les monedes retallades o llimades) i, després de mesurar la quantitat d'or pur, els lliuraven l'equivalència en monedes encunyades i de curs legal. D'aquesta manera s'assegurava l'equivalència entre el preu de l'or i el valor de les monedes. Però l'abundància d'or depenia de la mineria i de les descobertes geogràfiques i, per tant, el seu preu al mercat pujava i baixava (igual com passa ara amb el petroli) i quasi mai coincidia amb el preu oficial de les monedes. Si en el mercat, dels 10 grams d'or d'una moneda de 5 escuts se'n pagaven 6 escuts, les monedes desapareixien perquè la gent les acaparava i ningú portava el seu or a les seques; al contrari, procurava arregar monedes i fondre-les per vendre'n l'or. Altrament, si de l'or d'una moneda de 5 escuts al mercat només se'n pagaven 4, tothom portava tant d'or com podia a fer-ne monedes perquè llavors l'Estat el que feia era "vendre duros a quatre pessetes". El preu de l'or, però, es mantenia prou estable al llarg de molts anys i el sistema funcionava amb alts i baixos: temporades amb moltes monedes en circulació i d'altres temporades amb escassetat de monedes.

A la pràctica, la cosa era més complicada perquè quasi sempre hi havia monedes d'or juntament amb d'altres de plata, i amb les de plata passaven les mateixes coses que amb les d'or. Llavors, entrava en joc la llei de Gresham que diu que "la moneda dolenta fa desaparèixer la moneda bona". No disposem de més espai per explicar-ho. Passem, doncs a parlar de l'evolució del diner.

Els diners de paper. L'escassetat de monedes d'or va portar a inventar els bitllets de banc fets de paper. Els bancs centrals de cada país feien els bitllets que, en un principi, no eren altra

cosa que un document que deia, per exemple "El Banco de España pagará al portador 50 pesetas". El ciutadà podia portar aquell bitllet al Banc d'Espanya i li canviaven per 10 monedes de plata de 5 pessetes. En un principi, això també ho feien els altres bancs, però finalment l'Estat solament va reconèixer el Banc d'Espanya com a emissor de bitllets. Però la cosa no va funcionar pas gaire temps. Aviat el Banc, mirant de limitar els canvis, solament feia el canvi si hom portava quantitats importants de bitllets i llavors lliurava lingots o barres d'or en lloc de monedes (als EUA).

Va arribar un moment, però, que això de canviar papers per or també es va acabar i va sortir una llei que suprimia aquest canvi. La gent, però, va continuar acceptant els bitllets de banc... i fins avui. Llavors hom pogué dir allò de "*aurum et argentum non est mihi*" ("No sóc fet ni d'or ni de plata").

Aquests canvis foren conseqüència de l'evolució de la tècnica i de l'economia. D'una part, els descobriments de grans mines d'or a l'Àfrica i el tractament del mineral per procediments químics (l'ús del cianur) van fer que hi hagués una gran producció d'or. De l'altra, l'or i la plata es feien servir cada cop més a la indústria, fins a arribar als nostres dies, que són fonamentals per a la construcció de satèl·lits i a la indústria de la informàtica. L'or i la plata avui dia ja no van bé per fer-ne monedes.

La Fàbrica Nacional de Moneda y Timbre (FNMT). Les antigues seques s'hagueren de modernitzar amb el pas del temps. A Espanya, l'única seca que hi ha avui dia es diu FNMT i és un gran establiment molt modern situat al carrer Jorge Juan de Madrid. Funciona des dels primers anys seixanta. Anteriorment, la FNMT ocupava els terrenys de l'actual plaça de Colón (allà

on recentment hi va esclatar un cotxe-bomba dins d'un pàrquing), però la seva modernització va comportar fer-ho tot nou, inclòs l'edifici. Les instal·lacions metal·lúrgiques fonen, laminen i encunyen les actuals monedes de metall. Avui, tot això dels diners d'or i de plata ja és història. D'or i de plata, solament s'hi fan medalles. Les monedes es fan de níquel, coure, alumini, bronze i llurs aliatges. Els dissenys de les monedes i llurs encunyats (*troqueles*) també es fan a la mateixa fàbrica. Ara, mentrestant, ens hem d'anar acostumant a funcionar amb l'euro, tot vigilant que el canvi de moneda no disfressi cap augment de preu i que l'arrodoniment de les quantitats es faci correctament.

Les instal·lacions més importants, però, són les d'arts gràfiques. Disposen de la més moderna maquinària per a la impressió en qualsevol dels sistemes actuals (offset, tipografia, calcografia). S'hi fabriquen tota mena de documents de valor, no solament per al consum espanyol, sinó també per a d'altres països: segells de correus, dècims de la rifa nacional, travesses, i, sobretot, els bitllets de banc. Hi treballa una plantilla d'artistes, gravadors i altres professionals que fan els dissenys dels bitllets, segells, etc. El paper dels bitllets de banc es fa en una fàbrica que la mateixa FNMT té a Burgos.

Els bitllets de banc no tenen valor fins que el Banc d'Espanya no reconeix que pertanyen a una emissió legal. Llavors, hi estampa la signatura del Governador, la de l'Interventor i la del Caixer. El Banc d'Espanya és el banc de l'Estat, posa en circulació els bitllets, fa els cobraments i els pagaments i també fa de banc de bancs. Les seves funcions principals, però, han passat al Banc Central Europeu.

JOAQUIM VALENTÍ I FIAL

La contrarèplica inexistent

En l'últim número d'*Es Pedris Llarg* la Gundie va comentar unes línies meves aparegudes també a *Es Pedris* d'un ja llunyà desembre.

Titulo això d'inexistent perquè no hi haurà contrarèplica per part meva. Atès que crec que les fantasies místiques només poden ser tractades des de la psicoanàlisi o des del sarcasme i que tots dos tractaments podrien fer que la

Gundie se sentís ridiculitzada o molesta, m'abstinc decididament de comentar el seu escrit. La meva simpatia i amistat cap a la Gundie estan molt per sobre del possible debat que pogués crear-se arran de les nostres opinions oposades.

Però, ja que hi som, un incís: No se m'ha de titllar de descregut o antireligiós, ja que no hi ha setmana que no posi un ciri a santa Primitiva i a Nostra

Senyora de la Bonolotto perquè, acollint-me sota el seu mantell protector, ens ompli a mi i als meus gossos de felicitat sense límit. És, com veureu, una qüestió de fe.

I, ja sense més a dir, aprofito per enviar des d'aquí a la Gundie la meva salutació més afectuosa.

JORDI VALLVÉ

Cooperativisme i moneda¹

Quan ja queden enrera les paraules de J. C. Riera en aquesta mateixa revista l'any del centenari de la cooperativa La Económica Bagurense –1988– en què demanava als lectors que aportessin anècdotes i records sobre aquesta antiga societat, volem donar a conèixer des d'aquesta mateixa publicació un dels aspectes més quotidians de la història de la cooperativa i alhora més desconegut en el seu conjunt: el de les monedes i altres valors monetaris d'ús intern a la cooperativa.

No és el nostre propòsit explicar l'evolució del moviment cooperatiu, i en aquest sentit remetem el lector cap a altres publicacions que han treballat el tema en profunditat.² Però creiem interessant resumir en quin context apareix, quins són els aspectes més característics del seu ideari i com arriba al nostre país.

El fenomen del cooperativisme com a entitat associativa socioeconòmica té el seu origen al principi del segle XIX, en una clara reacció de la classe obrera contra les injustícies i els principis més

rígid del capitalisme. L'ideari cooperativista, en contraposició al que mou el sistema capitalista, no tendeix a servir interessos particulars, sinó a desenvolupar interessos comuns als membres de la comunitat.

Tot i que molt resumides, les bases del moviment cooperatiu són:

1. La universalitat, agrupant el major nombre d'associats –dins la classe obrera– independentment de les seves creences polítiques o religioses.

2. Control democràtic i gestió de l'entitat en mans dels mateixos associats.

3. Política comercial basada en la compra de béns i mercaderies a l'engròs per tal d'obtenir uns preus inferiors als del mercat per a tots els associats.

4. Distribució dels excedents entre els associats en funció de la despesa que cada un hagués generat en el decurs de l'any.

5. Ajuda al desenvolupament intel·lectual i cultural dels associats a partir de diferents iniciatives.

A Catalunya l'ideari cooperativista es donà a conèixer a través de les revistes i publicacions de caire obrer de l'ideòleg socialista Fernando Garrido,

Cooperativa Bagurense
Bagur

VALE POR
10 PESETAS

Cooperativa Bagurense
Bagur

VALE POR
5 PESETAS

Cooperativa Bagurense
Bagur

VALE POR
50 PESETAS

Cooperativa Bagurense
Bagur

VALE POR
25 PESETAS

però a les comarques gironines el principal impulsor va ser Joan Tutau, un republicà figuerenc que havia anat a Anglaterra el 1862 i havia conegut de primera mà les experiències de les cooperatives angleses. En arribar a Catalunya propagà aquest esperit a través d'una sèrie d'articles en què lloava els beneficis socials que aportava. La lògica reacció no es va fer esperar, i així, el 1865 naixia a Palafrugell la primera cooperativa de les comarques gironines, La Económica Palafrugellense, fundada, com la majoria de les del Baix Empordà, per un grup de treballadors de la indústria surera. Posteriorment en van aparèixer d'altres. El 1880, a causa d'una escissió de l'anterior, va néixer també a Palafrugell La Reformadora; el 1884 fou el torn de La Protectora, de Cassà de la Selva, una altra localitat de tradició surera; el 1887 van veure la llum tres noves societats: La Equitativa, de Palamós; La Ley, de Calonge, i La Progresiva, de Sant Antoni. Finalment el 1888 es creà a Begur la cooperativa La Económica Bagurense.

La Económica Bagurense deixà molt clar en els seus estatuts de constitució quina era la seva clara vocació: la classe obrera. En aquest sentit establí com a ideari capital la millora constant de les seves condicions, tant morals com materials, a partir de l'estalvi i del benefici que s'obtingués de la compravenda d'articles a l'engròs. Un altre aspecte que quedava palès en

els estatuts de la societat era el de servir els seus associats com a entitat creditícia, "siempre que lo permitan el espíritu de los mismos y los fondos disponibles".

Un aspecte molt interessant i fins a cert punt desconegut per a molta gent és la participació de la maçoneria, a través de lògies locals, en el procés constitutiu de la major part de les cooperatives del Baix Empordà. Els principis ideològics maçònics –com la justícia, la instrucció o la solidaritat– presenten molts punts en comú amb els objectius del cooperativisme. No era estrany, doncs, trobar reconeguts maçons locals en la redacció dels estatuts i ocupant càrrecs de pes en

aquestes entitats. Fou el cas de La Económica Palafrugellense, de Palafrugell; La Económica i La Guixolense, de Sant Feliu de Guíxols, o bé La Equitativa, de Palamós. Pel que fa a la cooperativa de Begur, no s'ha constatat entre els impulsors de la cooperativa una reconeguda pertinença a grups maçònics, però precisament el motiu principal que apareix en la majoria de monedes, el de l'escaire amb la plomada, s'ha considerat tradicionalment un signe maçònic.

A l'hora de parlar de les monedes i vals monetaris emesos per la cooperativa de Begur al llarg del temps és important en primer lloc conèixer quina funció tenien aquests valors i quins avantatges suposaven per als associats. I en aquest sentit, i a diferència

del que hom pugui pensar inicialment, la finalitat principal a l'hora d'emetre aquests vals o monedes no era la d'un simple mitjà propagandístic o d'intercanvi comercial, sinó el control per part de la cooperativa de les despeses que cada un dels associats realitzava en el decurs de l'any. Dit en altres paraules: a principi d'any o en el moment de la incorporació d'un nou membre a la cooperativa, l'associat entregava un import determinat en moneda de curs legal i la cooperativa li retornava el mateix import en moneda pròpia de la cooperativa. A partir d'aquest moment l'associat tenia llibertat per comprar a les botigues de la cooperativa. Les seves despeses eren estrictament anotades en una llibreta i al cap de l'any, si hi havien excedents, aquests eren distribuïts en funció de les despeses realitzades per cada un dels socis. Un altre avantatge de l'emissió de moneda per part de la cooperativa era el fet que només els associats en podien tenir, i per tant beneficiar-se dels preus inferiors als de mercat. S'impedia així que qualsevol que no fos de la cooperativa tingués accés a aquests avantatges. I si volia accedir-hi havia de fer-se'n soci.

Des de fa uns dotze anys, una de les meves aficions ha estat la de recopilar aquestes monedes com a testimoni d'un poder de les cooperatives, que si bé no era polític, tenia una importància econòmica i social cabdal per a la localitat. Només al Baix Empordà es comptabilitzen almenys 16 cooperatives que varen emetre valors monetaris, en metall, paper o cartró.³ I

Cooperativa Bagurense Bagur

Importe Consumo
100 PESETAS

Cooperativa Bagurense Bagur

Importe Consumo
500 PESETAS

a més, en uns casos escrits en català i en altres en castellà.

Aquestes monedes o cartrons, presents en molts calaixos o racons de casa dels avis, varen circular per regla general entre 1890 i 1940. De fet, la documentació que permetria datar aquestes emissions sol ser bastant escassa. Malgrat tot intentarem, amb la lògica prudència, donar algunes indicacions que ens permetin en cada cas aproximar les dates en què varen circular. Finalment descriurem els valors coneguts de la cooperativa La Económica Bagurense".⁴

Moneda metàl·lica

1. Escrites en castellà.

Les monedes metàl·liques consten de sèries que inclouen diversos valors. Generalment són d'1 cèntim, 2 cèntims, 5 cèntims i 10 cèntims, tots de llautó (metall daurat). Els 50 cèntims, la pesseta i les 5 pessetes són quasi sempre de níquel (metall blanc).

Cronològicament les situem entre 1890 i 1930.

"La Económica Bagurense": Amb aquestes característiques coneixem tres sèries diferents. Una primera molt rústica d'un valor de 5 cèntims; una segona sèrie amb els valors d'1 cèntim, 2 cts., 5 cts. i 10 cts. (llautó) i 50 cts., 1

pesseta, 2 ptes. i 5 ptes. (níquel); i una tercera sèrie amb els valors 5 cts. i 10 cts. (llautó) i 5 pessetes (níquel).

2. Escrites en català.

Solen ser força escasses i abasten tots els valors descrits anteriorment.

Corresponen quasi totes al període de la guerra civil (1936-1939).

"La Económica Bagurense": No coneixem monedes d'aquesta cooperativa amb aquestes característiques.

Vals de paper o cartró

3. Escrites en castellà.

Igualment que en el cas de la moneda metàl·lica formen sèries de diferents valors, si bé solen ser alts: 10 pessetes, 25 pessetes, 50 pessetes, etc.

Cronològicament quasi tots són de posteriors a 1940, però en alguns ca-

sos –valors d'1 i 5 pessetes– poden ser anteriors.

"La Económica Bagurense": Amb aquestes característiques coneixem tres sèries diferents. Una primera de valor d'1 i 5 pessetes; una segona sèrie amb els valors de 5, 10, 15, 25, 50, 75 i 100 pessetes; i una tercera sèrie amb els valors 10, 15, 25, 50, 75, 100, 250 i 500 pessetes.

4. Escrites en català.

Els valors solen ser baixos (5, 10 i 20 cèntims, i 1 pesseta).

Corresponen tots al període de la Guerra Civil (1936-1939).

"La Económica Bagurense": No coneixem monedes d'aquesta cooperativa amb aquestes característiques.

SALVADOR PLANTALECH COLOMER Licenciat en Història

¹ El meu agraïment en primer lloc al l'arxiver municipal de Begur Lluís Costa i Fernández, no només per les facilitats a l'hora de consultar els fons documentals, sinó també per la seva paciència a l'hora d'esperar aquest treball.

² FERRER I GIRONÈS, Francesc: *Els moviments socials a les comarques gironines*. Diputació de Girona. Girona 1998.

PÉREZ BARÓ, Albert: *Les cooperatives a Catalunya*. IEC. Barcelona, 1972

³ LOPEZ LLUCH, Antoni: *Les monedes de les cooperatives catalanes*. Barcelona 1983. Volums I,II,III. El volum II inclou una extensa descripció de les monedes de les cooperatives de Girona.

⁴ Ens permetem de fer una crida a totes les persones que disposin de monedes o vals de cartró de la cooperativa "La Económica Bagurense" perquè en facin donació a l'Arxiu Municipal de Begur.

Parells i senars

–Ei, Jordi!... Què m'expliques? Com et va es nou any?

–Ei, Xicu!, molt bé, home. I a vosaltres? No us han entrat pas ganes de fer-hi alguna novetat, al castell, en vistes a l'estiu d'aquest any tan maco?

–I per què m'ho dius, això?

–Home! que no ho veus que aquest 2002 és un any molt maco?

–Jo no he vist mai que els anys puguin ser macos o lletjos. Mira que en sou els de Barcelona! També als anys els dieu allò de "que macu..."? No us estranyeu, doncs, si sa gent quan parla de vosaltres us diu *quemacus* –digué en Xicu sense veure per on anava en Jordi.

–No em faràs pas sortir de polleguera amb això del *quemacu*. Ja saps que a mi no em fa res que em diguin que sóc un

quemacu. Però, ¿que no t'adones que aquest any 2002 és un any molt maco?

–Però, em vols dir d'una vegada què li trobes a aquest any perquè sigui tan maco? –digué en Xicu començant a posar-se nerviós.

–Que no ho veus que és un any capicua? –féu finalment en Jordi.

–No em facis pas riure. I què és això de ser capicua?

–Ara no et facis l'orni. Tu ja saps que un número és capicua quan se'l pot llegir començant pel davant o pel darrera –féu en Jordi tot escaldat.

–Home, així tots es números en són, de capicua.

–No. Només són capicua aquells que donen el mateix valor llegint-los començant pel cap o per la cua. I sàpigues que la paraula capicua és ben catalana i ha estat assimilada per altres idiomes, com ara el castellà.

–Mira, Jordi: el que jo tinc molt clar és allò d'estar capiculat. Com ses sar-

dines dins sa llauna. Ja ho saps, tu, què és, estar capiculat? I m'estranya que es castellans vulguin fer servir cap paraula de ses nostres.

–Però això no té res a veure amb els números. I no comencem a enredar, ¿eh, Xicu? Que em penso que m'estàs prenent el pèl. I és veritat que en castellà també se'n diu capicua d'un número com el 2002.

–No, home, no. És que jo, en es números, només hi veig si són *pareis* o *senars*. Però sí que voldria que em diguessis perquè t'agrada tant aquest any capicua.

–Bé, ara ja ha passat la fal·lera

–No, no ho era perquè llavors podies comprar el bitllet següent, que era capicua. És clar que hi havia cobradors malcarats que, si volies el capicua, havies de comprar dos bitllets per fer un sol trajecte.

–Mare de Déu, Jordi! Que en sou de daixonses els de Barcelona...

–Però Xicu, que no veus que no tornarà a haver-hi un altre any capicua fins el 2112? Ni tu ni jo en veurem cap més, d'any capicua, home.

–Sí, és veritat. Però també ho era el 1991 i ningú me'n va fer adonar.

–A més, Xicu, aquest 2002 és un any maco perquè comença l'euro i perquè serà el primer any que ningú haurà de fer la mili.

–Mira, noi. Ara sí que m'has convençut. Per aquestes dues coses sí que tens raó i jo també trobaré maco el 2002. Però pel fet

de ser capicua...

–Doncs la cosa té la seva gràcia, t'ho miris com t'ho miris...

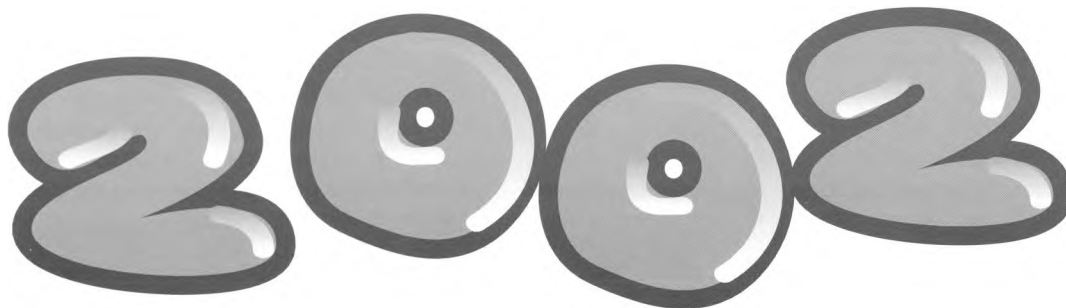
–Doncs mira, Jordi: de la manera que tu t'ho mires té molts *fallos*.

–Què vols dir que té *fallos* –digué en Jordi tot espolsant-se una mosca.

–Vull dir que això del 2002 només val per a alguns cristians. El meu amic Mohamed sempre em diu que ara estem a l'any 1423, si no m'equivoco; i també m'ha dit que aquest any no és el 2002 ni per als jueus, ni per als xinesos, ni per als budistes, ni per als indis, ni per als japonesos, ni tan sols per als catòlics abissinis. Ja ho veus, Jordi!

–Carai, Xicu! M'has deixat ben garratibat! Els begurencs aviat sereu gent de *cuidado*!

–Mira, Jordi, saps què et dic? el de sempre: puja aquí dalt i balla.

dels capicua. Però el meu pare m'ha explicat que, a Barcelona, fa temps hi havia molta gent que tenia aquesta mania i en feia col·lecció. Els bitllets dels tramvies portaven un número i molta gent feia col·lecció de bitllets capicua.

–Ho trobo una ximpleria.

–Sí, és clar que ho es. Però s'ha de pensar que llavors no passava mai res, no hi havia televisió, les ràdios i els diaris estaven censurats... La gent es distreia fent aquestes coses... I a més dels capicua hi ha via les "llàstimes". Les "llàstimes" eren aquells bitllets de tramvia que portaven el número següent al d'un capicua. Quan el cobrador el donava, el viatger deia: "¡quina llàstima!". També se'n feia col·lecció, de "llàstimes".

–I si el cobrador et donava el número anterior d'un capicua, no era una "llàstima"?

La nissaga dels Carreras

La família Carreras duu l'art de la fotografia ben endins i, com es pot comprovar, l'ha anat passant de generació en generació (deuen tenir algun gen especial). Així ho hem pogut comprovar en l'exposició que portava per títol "La nissaga dels Carreras" i que s'ha pogut visitar a la sala de les Escoles Velles. Tres generacions de fotògrafs ens han delectat amb les seves creacions i la seva passió per les imatges.

En Josep Carreras fou el pioner de la nissaga quan, durant els anys 50, començà a dedicar-se a la fotografia. De llavors ençà, ens ha ofert un immens i ric mosaic de personatges i vivències, cap esdeveniment del poble no s'ha

retratat històries quotidianes d'un Begur que, com ell mateix lamenta, "cada cop se'ns globalitza més". A les fotografies d'en Dito hi descobrireu el seu tarannà vitalista, un xic murri, mig descregut mig aferrat a la tradició; empordanès, en definitiva. Els personatges que retrata són impagables i només ell els hauria sabut copsar en la seva essència: la mirada sorneguera, el gest distant, el toc de folia que ens dona, diuen, la tramuntana.

El repòs, la simetria, l'enorme petitesa de l'Empordà queda reflectida, amb insòlita fidelitat i elegància, a les fotografies d'en Ramon. Racons suggeridors, lànguids, d'un bucolisme evo-

meu entendre, la gran virtut de l'Elena i, per tant, de les seves fotografies: la refinada ironia. Una ironia que és símptoma d'intel·ligència i humor i que, sobretot, li permet distanciar-se de la realitat per oferir-nos-en una visió artística, recreada, passada pel prisma de la relativitat. Imatges fugaces, fugisseres, tan immediates i efímeres que gairebé les podem tocar.

Deixeu-me fer una menció especial d'en Maties. Perquè tot just comença en aquest complicat món de la fotografia. Perquè té al darrere l'experiència, però també la pressió, de grans fotògrafs. Perquè el conec i sé que és un nano modest, sincer i compromès amb el que fa. I, sobretot, perquè les seves fotografies són collonudes i jo vull donar-li tot el meu suport.

Els Carreras treballen amb imatges i jo, amb paraules. Les imatges evocuen moltes paraules i aquestes, al seu torn, ens regalen milers d'imatges. Tant de bo les seves fotografies i els meus mots s'hagin sabut trobar i es continuïn trobant molt sovint.

Felicitats a tots.

MIQUEL MARTÍN I SERRA

RECONEIXENÇA

La nissaga dels Carreras aprofita l'oportunitat que li facilita *Es Pedrís Llarg* per donar les gràcies a tots els begurencs i amics pel suport i l'estima que ens heu donat visitant l'exposició de fotografia que hem presentat durant la primera quinzena de maig a la sala de les Escoles Velles.

Estem molt contents de l'acollida que hem rebut de tots vosaltres. A nosaltres ens ha fet molta il·lusió.

Gràcies de tot cor.

Família Carreras

La "nissaga" dels Carreras en l'acte de presentació de l'exposició, amb l'alcalde i l'arxiver.

escapat a la seva càmera, atenta, penetrant i neta com la mirada dels nens. Podríem dir que en Josep Carreras ha estat el cronista d'una època, ja que les seves fotografies són un testimoni de gran valor sociològic i històric.

En Dito va prendre el relleu del seu pare i, també amb un afany costumista,

cador, d'una bellesa que hi és de per si, però que només els que la porten a dins saben transmetre. Mirant aquestes imatges d'en Ramon em sento, encara més, un privilegiat per viure on visc.

Unes vaques i unes ovelles que, la veritat, sembla que se'n fotin de mi cada cop que les miro. Aquesta és, al

LA NISSAGA DELS CARRERAS A GIRONA

Del dia 13 al 30 de juny, l'exposició "La nissaga dels Carreras. 50 anys de fotografia" s'exhibirà al pati de la Diputació de Girona (Pujada Sant Martí, 5). Els horaris de visita són: de dilluns a divendres, de 10 a 1 del matí i de 4 a 8 de la tarda.

Sempre hi ha hagut classes

Ja fa temps que guardo tres fotografies que són una meravella per al record històric local; us les presento seguidament.

Els més grans recordem aquells anys que per anar a mar baixàvem i pujàvem a peu tan cofois aprofitant les dreceres per fer-ne més via. Els més joves també haureu sentit parlar-ne. Actualment, quan algú ha anat caminant fins a alguna platja de les nostres ho explica com si fos una aventura.

Però no tothom hi arriba a peu, a mar. I això fins ens ho demostren aquestes boniques i interessants fotografies de principi del segle passat.

Les senyores de les cases benestants del poble hi anaven muntant aquests ruquets que ens mostren les fotos. Si a l'estiu sojornaven uns quants dies a les platges, hi havia unes dones que posseïen aquests animalons i les hi portaven. Els dies festius les pujaven a missa.

Entre aquestes dones hi havia una meva àvia que es deia Francesca Forgas Bataller. A casa encara conservem la cort del burro.

Als anys quaranta en Pepito *guapo* (Reixach) i en Mariano varen fer el transport de persones amb una mena de vehicles que anomenaven «rúbies» i van tenir molt d'èxit, sobretot per pujar, que hi anàvem «com sardines a es ba-

rril». El nostre fill gran, que llavors devia tenir tres anys, parlava entusiasmada de la «*buda* d'en Pitu Pato».

Bon estiu!

J.C. RIERA

Itinerari de Begur

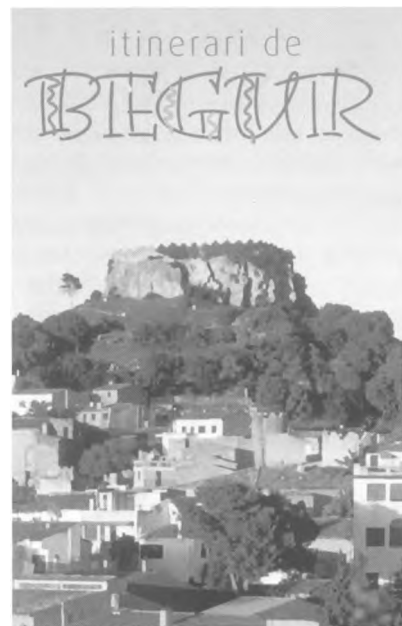
Recentment l'Ajuntament de Begur i el Patronat de Turisme han editat un itinerari de la vila per tal de mostrar als visitants i als mateixos begurencs els punts d'interès del nostre municipi.

Aprofitant el ric patrimoni històric i cultural de la vila, s'ha volgut proposar un itinerari que reflecteixi tota la riquesa i bellesa del nostre poble. Aquesta guia orienta les persones interessades a conèixer Begur i les convida a visitar llocs emblemàtics com ara l'Església, el Castell, les torres de defensa o les cases d'indians, entre d'altres.

En cada cas es fa una breu descripció de l'indret proposat, tot inclouent-hi algunes dades d'interès històric i cultural i una fotografia il·lustrativa. Cal destacar, tanmateix, el curiós dibuix idealitzat del municipi de Begur,

obra de Jordi Fenosa i Marta Montaña, reproduït al final de l'itinerari. Per tal d'arribar al major nombre possible de gent, l'edició s'ha fet en quatre idiomes: català, castellà, anglès i francès. Aquest *Itinerari de Begur* ha estat coordinat des de l'Arxiu Municipal, i s'ha fonamentat, d'entrada, en la *Guia de Begur* publicada l'any 1999.

Malgrat que Begur és un municipi costaner i turístic que gaudeix d'un litoral d'inqüestionable bellesa, no cal oblidar la profunda personalitat històrica que es fa palesa en tots i cadascun dels racons del poble. Aquesta guia, doncs, pretén oferir-nos una agradable caminada per Begur, un tast de la seva cultura i un passeig per la seva fascinant història.

Exposició col·lectiva

Del 28 de març al 18 d'abril es va poder contemplar a la Sala d'Exposicions Municipal una exposició col·lectiva d'escultura i pintura. Els artistes participants en aquesta exposició foren els pintors Consol Reixach, Jaume Andreu i Joseph Eckstein, i l'escultor Josep Oriol Gilabert.

Consol Reixach ens va manifestar, a través dels seus quadres, l'amor i devoció que sent pel seu poble. Les platges, els blaus del mar i el cel, els racons més bonics van cobrar vida en les seves pintures i tots vam poder admirar la bellesa de Begur.

Basant-se en la riquesa de colors i matisos, en Jaume Andreu va mostrar-

nos una obra perfeccionista, plena de passió, cercant sempre la llum i la vitalitat: cales de Begur, paratges d'Esclanyà o qualsevol indret capaç de despertar el seu interès.

En l'obra de Joseph Eckstein, conegut popularment com Bobby, s'hi podia descobrir una gran diversitat i un estil en constant evolució que desemboca en un hiperrealisme d'influència oriental.

L'escultor Josep Oriol Gilabert ens va transmetre les seves vivències del mar amb unes escultures de veles marines, suggerents, que ens convidaven a salpar cada cop que les contemplàvem.

Especialment inspirada en la suggestiva bellesa de Begur, l'exposició va gaudir d'un gran èxit i va comptar amb la presència de nombrós públic.

BEGUR, GLAMOUR Visites teatralitzades a Begur

**Viu l'encant màgic de les nits de Begur
de la mà de l'estrella cinematogràfica Liz Taylor**

Des del 15 de juliol, tots els divendres
Mes d'agost, tots els dimarts i divendres

Sortides davant de l'Església, a les 9 del vespre

Foto: Carreras